

چکیده

مقدمه: ایمنی بیمار یکی از مهم‌ترین ابعاد کیفیت مراقبت در بیمارستان‌ها می‌باشد. اما آمارهای مختلف حاکی از آن است که درصد قابل توجهی از بیماران در مواجهه با سیستم بهداشت و درمان دچار آسیب می‌گردند. استقرار فرهنگ ایمنی بیمار در بیمارستان از جمله رویکردهایی است که در پیشگیری از وقوع خطاهای پزشکی نقش مهمی بازی می‌کند. با توجه به این‌که بیماران در بیمارستان‌های با فرهنگ ایمنی بالاتر احتمالاً خطاهای کم‌تری را تجربه می‌کنند، می‌توان انتظار داشت، بین فرهنگ ایمنی و ادراک مثبت بیماران از کیفیت مراقبت رابطه وجود دارد. این مطالعه با هدف بررسی رابطه بین ادراک ارائه‌دهندگان مراقبت از فرهنگ ایمنی بیمار و ادراک بیماران بستری از کیفیت مراقبت دریافتی در مراکز آموزشی، درمانی عمومی شهر تهران انجام شد.

روش بررسی: پژوهش حاضر به روش توصیفی تحلیلی مقطعی انجام شده است. نمونه پژوهش را ۲۱۶ نفر از ارائه‌دهندگان مراقبت و ۲۱۶ نفر از بیماران در حال ترخیص از ۱۳ مرکز آموزشی، درمانی عمومی شهر تهران تشکیل می‌دادند که به روش تصادفی طبقه‌ای انتخاب شده بودند. برای بررسی فرهنگ ایمنی بیمار از پیمایش بیمارستانی فرهنگ ایمنی بیمار و برای بررسی کیفیت مراقبت از پرسشنامه محقق‌ساخته، که پایایی و روایی آن تایید شد، استفاده گردید. برای تحلیل داده‌ها از میانگین درصدی پاسخ‌های مثبت و یا درصد پاسخ‌های مثبت هر یک از متغیرها و آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد، بین تعداد حوادث گزارش شده توسط ارائه‌دهندگان مراقبت با ادراک بیماران از کیفیت مراقبت دریافتی ($r=0/730, p=0/005$)، نمره کلی به کیفیت مراقبت ($r=0/644, p=0/018$) و پیشنهاد بیمارستان به سایرین ($r=0/572, p=0/041$) همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود دارد. همچنین همبستگی بین برخی ابعاد فرهنگ ایمنی بیمار مثل حمایت مدیریت از ایمنی بیمار ($r=0/586, p=0/035$)، تناوب گزارش‌دهی حوادث ($r=-0/625, p=0/022$)، انتقال و تبادل اطلاعات بیمار در بیمارستان ($p=0/019$)، و نمره کلی فرهنگ ایمنی بیمار ($r=-0/637, p=0/030$) با ادراک بیماران از خطاهای پزشکی در جهت مورد انتظار، معنی‌دار بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به این‌که بین بسیاری از متغیرهای فرهنگ ایمنی بیمار و ادراک بیماران از کیفیت مراقبت ارتباط آماری معنی‌داری وجود نداشت، می‌توان گفت ممکن است کیفیت مراقبت تحت تاثیر عوامل دیگری باشد که در این پژوهش مورد بررسی قرار نگرفته است. از سوی دیگر با توجه به ارتباط فرهنگ ایمنی بیمار و ادراک بیماران از خطاهای پزشکی می‌توان نتیجه گرفت که فرهنگ ایمنی بیمار با پیامد مستقیم‌تر آن (وقوع خطاهای کم‌تر)، در ارتباط است.

کلیدواژه‌ها: ادراک، فرهنگ ایمنی بیمار، کیفیت، ارائه‌دهندگان مراقبت، بیمارستان، بیمار